

"HOGYAN? - MÁSKÉPP!"

TÁMOP-5.6.1.A-11/2-2011-0002

HOGYAN?

MÁSKÉPP!

Segítő Kéz 2003 Szociális Egyesület

Cím: 4400 Nyíregyháza, Tűzoltó út 4. • **Tel.:** +36-42-432-203, +36-20-983-48-96

E-mail: e.szlovenszki@gmail.com • **Web:** www.segitokez2003.hu

A projektek az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósulnak meg.

"HOGYAN? - MÁSKÉPP!"

TÁMOP-5.6.1.A-11/2-2011-0002

**„Az élet egyik legszebb jutalma,
hogy miközben az ember másokon segít,
egyben önmagában is segít.”**

Tisztelt Olvasó!

Nagy örömünkre szolgál, hogy létrejöhett a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága engedélyével ez a kiadvány, amely bemutatja egyesületünk fő profilját a Büntetés-végrehajtási Intézetekben végzett széleskörű tevékenységeinket.

Lehetőségünk van közreadni a nyertes pályázatainkban egymásra épülő szolgáltatásainkat, melyeket szakembereink magas színvonalon végeznek el.

Bízunk benne, hogy programjaink segítséget nyújtanak-vagy már nyújtottak is-a fogvatartottak szabadulás utáni társadalmi reintegrációjához, annál is inkább, mert a családi és közösségfejlesztő komplex programunkban felhívtuk a „másik oldal” (civil közösségek) figyelmét arra, hogyan milyen módon tudják ezeket az embereket segíteni a társadalmi beilleszkedésben.

Igyekeztünk képekkel is illusztrálni és alátámasztani, hogy a „bent lévő emberek” mennyire igénylik a törődést és a folyamatos segítséget.

GLÜCKMANN PÁL

elnök

Segítő Kéz 2003 Szociális Egyesület

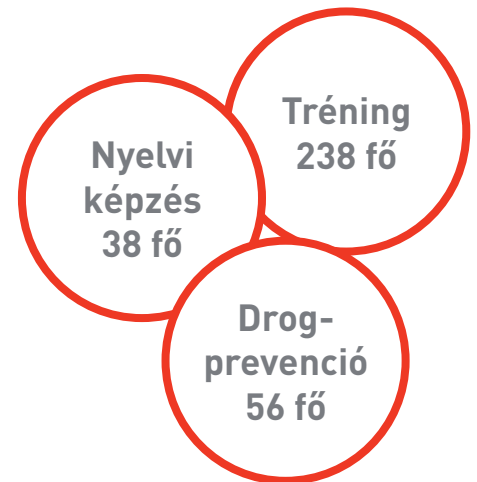
"HOGYAN? - MÁSKÉPP!"

TÁMOP-5.6.1.A-11/2-2011-0002

Bármely elvégzett tevékenység értékelése elősegíti azt, hogy a munkánk a jövőben hasznosabbá, értékesebbé váljon.

Megpróbáltuk megfogalmazni tapasztalatainkat egy elvégzett nagy szakmai rész lezárásaként mi is. Ezen kívül a fogvatartottak véleményei, visszajelzései is nagyon fontosak számunkra.

A személyiségfejlesztő, konfliktuskezelő, munkaerő piaci tréningek, drogprevenció és a nyelvi képzések során nagyon sok reakció, megnyilvánulás került felszínre. Eleinte sokan megpróbálták palástolni érzelmeiket az együttműködés nehézkes volt, de utána rájöttek a legfontosabb dologra, hogy akár a bent töltött idő alatt, akár szabadulás után mindazt, amit ezeken a foglalkozásokon elsajátítanak, hogyan tudják majd hasznosítani.

Ezt erősítették meg a fogvatartottak személyes visszajelzései is.

Idézet egy fogvatartott írásos véleményéből:

„Nem tudtam, hogy mi is a célja velem ennek a programnak, bevallom őszintén, hogy kíváncsiságomon kívül semmi más nem motivált. De megtettem az első lépéseket annak érdekében, hogy hasznosan töltssem el a bent létem egy részét. Már az első napomon éreztem a változást, éreztem, hogy itt és most történt velem valami, ami pozitív hatással van rám. Egy személyiségfejlesztő tréninggel indult, amit tökéletesen hoztak párhuzamba a konfliktuskezeléssel. Erre van szükségem! – mondogattam magamba. És hogy miért? Mert kiegyensúlyozottabbnak és értékesebbnek éreztem magam. Majd bekövetkezett a munkaerő piaccal való ismerkedés, felzárkózás, aminek végezetével megláttam az előttem álló lehetőségeket, a majd eljövendő civil életemben.”

További képek a 8. oldalon...

OKJ-s bizonyítványt szereztek a fogvatartottak

„A tanulás, mint munka az a tudás, amelyet az egyének – akár kíváncsiságból, akár a szociális és társadalmi helyzet gyakorolta nyomás következtében – meg kell szereznie, rendszerint nem hullik az ölébe, hanem meg kell érte dolgoznia.”

A program által nyújtott lehetőségek közül a legsikeresebb és legkeresettebb volt a két OKJ-s képzésünk. Sátoraljaújhelyen a Lakás-textilkészítő, Tiszalökön pedig a Hulladékválogató és feldolgozó képzés. Nagy számban jelentkezték 32 fő a fogvatartottak, hiszen úgy gondolták, hogy megpróbálják hasznosan eltölteni a fogvatartás idejét, azaz szakmát szereznek. A képzésen részt vevők közül, szabadulás után 12 főnek tudunk 1 évig munkát biztosítani egy nyíregyházi és egy sátoraljaújhelyi székhelyű munkahelyen. Ezen felül lakhatási és étkezési hozzájárulást is biztosítunk ennek a 12 főnek. Mindkét képzés lezárult, összesen 32 fő vett részt benne és mindannyian sikeres vizsgát tettek.

2013 márciusában szabadult a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetből az első olyan büntetését letöltött személy, aki a projekt valamennyi elemét sikeresen befejezte, így elsőként állhat munkába 1 év időtartamra, melyet az Egyesület és egy nyíregyházi székhelyű munkáltató vállalt a programon belül.

Ez a szabadulás mindenki számára nagyon különleges volt. Kovács Tamás László, aki egyébként a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben töltötte le a büntetését - azonban Nyíregyházáról szabadult – mindvégig arra törekedett a börtönben, hogy az idejét hasznosan töltsse el. Édesapja mindvégig mellette állt,

támogatta, és mindvégig arra ösztönözte, hogy lehetőség szerint valamilyen szakmát kitanuljon a börtönben. Édesapja beszámolt arról, hogy a család nagyon megrendült a Laci esete kapcsán, de Ő mindvégig mellette állt, támogatta és bízott benne. Éppen ezért Lacinak nagyon fontos volt, hogy betartsa, amit édesapjának ígért, vagyis hogy munkába álljon a szabadulást követően. Ezért eltervezte, hogy a szabadulásának napjával meglepi édesapját, akinek pont arra a napra esett a 60. születésnapja. Ebben kérte mentora segítségét, hogy az Egyesület irodájában találkozhassanak először, a szabadulás napján. Minden megszervezésre került, a mentor felvette a kapcsolatot az édesapjával, az Egyesület néhány tagja várta Lacit a nyíregyházi börtön kapujánál 2013. március 13-án reggel 5 órakor. Majd 10 óra magasságában megérkezett az irodába, és várt, amíg édesapja meg nem érkezik. Nagyon megható volt a találkozásuk, ami mindent elárult: Laci elszánt volt a becsületes életre, édesapja pedig bizakodással teli a fiával szemben, hogy talpra tud állni. Azonnal albérletet kerestünk neki közösen, édesapja pedig felkarolta, hogy elindíthassa újra az életben az elkövetkezendő napokban. Majd Laci 2013 áprilisától munkába állt.

Ez a történet mindenki számára tanulságos lehet: attól, ha valaki egyszer téved és rossz útra tér, közösen, családi segítséggel, kitartással és elszántsággal sikerül újra visszailleszkedni a társadalomba.

További képek a 8. oldalon...

Mentoráltuk a fogvatartottakat

7 mentor 3 helyszínen 210 fogvatartott életét kíséri. A mentor feladata a rendszeres kapcsolattartás – havi egy alkalom, szociális ügyintézés, segítő beszélgetés. A fogvatartottakat börtönéletükben úgy támogatják mentoraink, hogy megerősítik őket abban, hogy ezt az időt saját fejlesztésükre, fejlődésükre használják fel. Képzésbe, tréningekre, szabadidős tevékenységekbe irányítják és ösztönzik őket a börtönön belüli munkavállalásra. Közös témáik fel a fogvatartott természetes támogató rendszerét, azokat a segítő és gátló tényezőket, ami jellemezte múltját és szabadulás után is jelen lesz életében. A mentorálás során nagy hangsúlyt fektetnek mentoraink arra, hogy keressék ügyfeleik pozitív értékeit és ebben erősítsék őket. Közös stratégiát készítenek a börtön és a szabadulás utáni életre. Mindhárom intézetben lévő fogvatartottaknak vannak mentális problémái és azt tapasztaljuk, hogy szívesen vesznek részt ezeken a foglalkozásokon.

A mentorok szociális ügyintézés keretében a családtagok nehéz élethelyzetében információval tudnak segíteni például támogatások igénybevételéről. Kérésre telefonon, levélben megkeresik a helyi szociális, családsegítő szolgálatokat és kezdeményezik, illetve javaslatot tesznek a juttatások megítélésére. Azoknak a fogvatartottaknak, akiknek akár a Taj-, akár az Adó kártyája nem volt meg, ezeket pótolták mentoraink. (15 Taj-, 10 Adó kártya intézése.) Támogatják a családi kapcsolatok rendezését, mert tapasztalataik szerint a rendezett családi háttér megtartó erő a fogvatartott és a szabadult számára. Munkájuk során sikerült elérniük, hogy az egyik ügyfél beteg gyermeke speciális kezeléshez jusson. A fogvatartottak elmondják, hogy azt a legnehezebb elviselni, hogy bentről tehetetlenek, ha családtagjaik nehéz helyzetbe kerülnek. Egy ilyen sikeres intézkedés eredménye természetesen a gyerek gyógyulását segíti és a fogvatartott is nyugodtabb és együttműködőbb lesz. Továbbá talákoztunk olyan esettel is, amikor a fogvatartott egykori felesége nem kívánt információt és fotókat küldeni a fogvatartott apának. A mentornak sikerült felvenni a kapcsolatot az édesanyjával, melynek hatására azóta is 2-3 havonta rendszeresen tájékoztatja levélben az apát a gyermekéről. Egy sátoraljaújhelyi mentoráltunk esete sem mindennapi. Gyermekkorában a Miskolci Gyermekvárosban nevelkedett. Az ilyen, nevelésbe vett fiatalkorúakat megilleti az Otthonteremtési támogatás összege. Norbi időközben a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtönben töltötte büntetését. Mentorát arra kérte, hogy segítsen neki a fogvatartás ideje alatt hivatalosan elintézni azt, hogy támogatási kérelmét jóváhagyják. Az Otthonteremtési támogatási kérelmet a Miskolci Járási Gyámhivatal abban a hónapban jóváhagyta, amikor a fogvatartott szabadult. Nem elhanyagolható mentoraink azon segítsége sem, hogy felkészítik a hamarosan szabaduló fogvatartottakat a kinti életre. Ennek keretében egy 4 oldalas kis füzetet adnak át, melyben a szabadulás helye szerinti Hivatalok elérhetőségeit találják meg. Eddigi munkánk során azt tapasztaljuk, hogy a fogvatartottak nagyon várják mentorainkat, értékelik segítő munkájukat és együttműködőek.

Mentoráltjaink tollából:

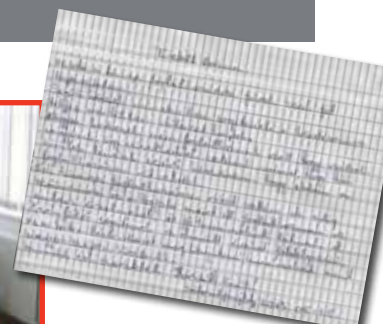
„Köszönöm, hogy tisztelettel fordul felém és emberként kezel engem!”

„Örülök, hogy van akinek őszintén elmondhatom a problémáimat!”

„Azért tartom rendkívül fontosnak a mentori tevékenységet, mert négy szemközt olyan információ-

kat, problémákat oszthatok meg mentorommal, melyek nagyban megkönnyítik majd szabadulás utáni életem újrakezdését.”

„Fenntartással fogadtam a mentorom segítő szándékát, hiszen a börtön falain belül ez eddig számomra ismeretlen volt. Azóta megtapasztaltam, hogy tényleg bizalommal fordulhatunk feléjük. Eddigi életem során még soha senki nem fordult felém segítő szándékkal.”

A mediáció lehetősége a Büntetés-végrehajtási Intézetekben

Mit kell tudni a mediációról? – Az emberi kapcsolatok velejárója a konfliktus. A különbségek abban mutatkoznak meg, hogyan kezeljük konfliktusainkat. Ha képesek vagyunk tárgyalni a másik féllel, akkor a kapcsolatunk épülni fog, ha harcolni tudunk csak - romboljuk kapcsolatainkat. Van, aki mindezeket tudja, de külső segítség nélkül nem képes megvalósítani. Ilyenkor kell a mediátor, más néven közvetítő, aki segít egyezsége jutni a másik féllel. A mediátor mindig középen áll, nem ítélezik, nem minősít, tisztelettel s alázattal van az ügy iránt. A mediátornak az a célja, hogy a konfliktusban résztvevőket eljuttassa a számukra legkedvezőbb megállapodáshoz-eredményhez.

Az előzőekben említett módszer a Bv Intézetekben még kevésbé elterjedt, azonban egyre több Intézetben lehetőség van ezen módszer alkalmazására. Egyesületünk a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtönben valamint a Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben biztosítja ezt a lehetőséget a fogvatartottak körében az alábbi esetekben: fogvatartott – fogvatartott közötti konfliktus feloldására, fogvatartott – belső személyzet közötti konfliktus oldására valamint fogvatartott – családtag konfliktusainak kezelésére. A mediációval kapcsolatban Egyesületünknek az a tapasztalata, hogy ezzel a módszerrel évek múlva is fenntartható megállapodások születnek és változást – elmozdulást lehet elérni még a legnehezebb konfliktus-helyzetekben is.

A szabadidő hasznos eltöltése...

A program megvalósítása során törekedtünk arra is, hogy a munkaidő után a fogvatartottak színesen-ötletesen tölthessék el a szabadidejüket. Nagy volt az igény ezekre a foglalkozásokra, ugyanis a fogvatartottak elmondása alapján, ezeken a szakkörökön fejleszthették meglévő kreativitásukat, továbbá lehetőségük nyílt olyan alkotásokat készíteni, melyeket majd a családjuknak vihetnek haza. Számos szakkört biztosítottunk a sátoraljaújhelyi, tiszalöki és nyíregyházi Bv Intézetekben, közel 100 fogvatartott részére. Volt sakk, báb – és költészeti szakkör, mely mind kettő BV-k közötti versennyel zárultak. Nagy sikert aratott a papír makett készítő-, üvegfestő-, virágkötészeti- és a kézműves foglalkozás is, ahol szebbnél szebb alkotások készültek.

100 fő

További képek a 8. oldalon...

Jóvátételi programok

Egyesületünk 2012-ben használatba kapott a Kállósemjéni Önkormányzattól egy, két helyiségből álló épületrészt udvarral, azzal a céllal, hogy napközbeni közösségi teret biztosítson hátrányos helyzetű gyermekes családok részére. Így lérehoztuk a CSALÁDOK HÁZÁT. Szervezetünk a mindennapokat tartalommal tölti meg. Rendszeres programokkal, foglalkozásokkal, tanácsadásokkal látja el az oda látogatókat. Ezen kívül a fogyatékos gyermekeket gondozó nevelő szülőknek átmeneti segítséget nyújt, gyermekfelügyeletet biztosít.

Jóvátételi program keretében gyűjtöttek játékokat (plüssfigurákat, társasjátékokat, puzzle-t) a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bv. Intézet fogvatartottjai a Kállósemjéni Családok Házát látogató gyermekek számára. A tetőtüket megbánó fogvatartottak hozzájárultak az intézmény hatékonyabb működéséhez, a tavalyi évben ugyanis az épület felújítási munkálatainak voltak önkéntes, aktív szerepvállalói. Tetteik mozgatórugója az általuk elkövetett bűncselekmény megbánásának kifejezésre juttatása, amely a gyermekek hétköznapjainak színesebbé, örömtelibbé tételét célozta s célozza meg, az elítéltek segítők, támogató közreműködésükkel –ugyanis- a jövőben is szeretnének hozzájárulni az intézmény működéséhez.

A Családok Háza dolgozói ellátogattak a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bv. Intézetbe, ahol betekintést nyerhettek az ottani világba. Családok Háza egy dolgozójának gondolatai:

„Személy szerint úgy gondolom, hogy aki e falak lakóivá válik, átértékelődik számára a szabad élet fogalma. Hiszen az itteni élet nem hasonlítható össze a kinti élettel. szigorú rend és szabályrendszerrel kell követnie minden fogvatartottnak, amely őszintén megmondva nagyon sok embernek nehéz. Törekedniük kell arra, hogy társaikkal a szűk cellában együtt tudjanak működni, együtt tudjanak élni, annak érdekében, hogy szabadulásuk minél hamarabb bekövetkezhesen jó magaviseletük során.”

A Tiszalöki Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben művészetterápiás (báb) szakkör záró foglalkozására került sor. A záró foglalkozáson a fogvatartottak által elkészített bábok és kellékek kerültek a Családok Háza és helyi óvoda részére átadásra, jóvátételi program keretében. A programban 11 fő vett részt, 14 héten át minden szombaton bábok készítésével foglalkoztak. Céljuk a szabadidő hasznos eltöltése mellett az örömszerzés volt, hiszen tudták, hogy elkészült bábjaik átadásra kerülnek a gyerekek számára.

További képek a 8. oldalon...

Képek a 3. oldalról...

Képek a 4. oldalról...

Képek a 6. oldalról...

Képek a 7. oldalról...

